

SAYI:15 ARALIK 2024

MUVAKİT

Aylık Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi

“ muhabbet vakti

Muhabbetle acılar bal olur,
dertler şifâ bulur.

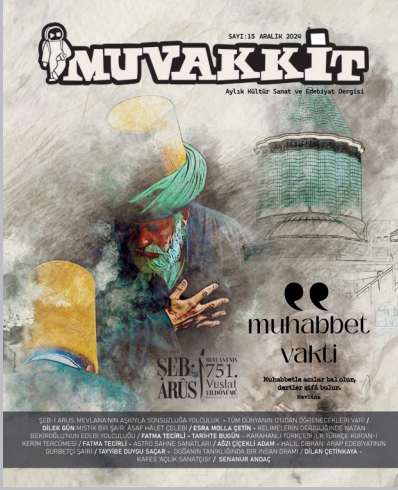
Mevlâna

ŞEB-
ÂRÛS

MEVLANA'NIN
751.
Vuslat
YILDÖNÜMÜ
Mevlana Yılı 2024

ŞEB-İ ARUS: MEVLANA'NIN AŞKIYLA SONSUZLUĞA YOLCULUK - TÜM DÜNYANIN O'NDAN ÖĞRENECEKLERİ VAR! /
DİLEK GÜN MİSTİK BİR ŞAİR: ÂSAF HÂLET ÇELEBİ / ESRA MOLLA ÇETİN - KELİMELERİN DERİNLİĞİNDE NAZAN
BEKİROĞLU'NUN EDEBİ YOLCULUĞU / FATMA TECİRLİ - TARİHTE BUGÜN - KARAHANLI TÜRKÇESİ İLK TÜRKÇE KUR'AN-I
KERİM TERCÜMESİ / FATMA TECİRLİ - ASTRO SAHNE SANATLARI / AĞZI ÇİÇEKLİ ADAM - HALİL CİBRAN: ARAP EDEBİYATININ
GURBETÇİ ŞAİRİ / TAYYİBE DUYGU SAÇAR - DOĞANIN TANIKLIĞINDA BİR İNSAN DRAMI / DİLAN ÇETİNKAYA -
KAFES 'AÇLIK SANATÇISI' / SENANUR ANDAÇ

İÇİNDEKİLER

ARALIK 2024
SAYI: 15
AYLIK KÜLTÜR SANAT
VE EDEBİYAT DERGİSİ
Aylık süreli yayın

Yayın Sahibi:
ASTROMEDYA
Yazı İşleri Müdürü
Esra Molla Çetin
Tasarım
Esra Molla Çetin
Dilek Gün
Muhabir
Dilek Gün
Editörler

Arife Salman
Dilan Çetinkaya
Fatma Tecirli
T. Duygu Saçar
İrem Nisa Bilgiç

Adres:

Yeni İstanbul Caddesi Kosova
Mahallesi 228/B Selçuklu /
Konya 42100

İletişim: 0(332) 408 24 55
iletisim@muvakkitdergisi.com

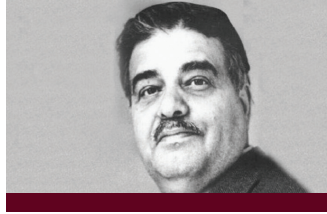
Basım yeri: CEYLAN OFSET
www.ceylanofset.net
MUVAKKİT dergisindeki
tüm yazı ve çizimlerin
yayın hakkı saklıdır.

03

MEVLANA'NIN AŞKIYLA SONSUZLUĞA YOLCULUK

Mevlâna'nın 751. Vuslat Yıldönümü
Şeb-i Arus ve Mevlana ile aşk üzerine
söylenebilecek en güzel cümleler...

07

MİSTİK BİR ŞAİR: ÂSAF HALET ÇELEBİ

Türk şiirinde mistik bir köprü kurarak
tasavvuf, Doğu felsefesi ve modern
düşünceyi bir araya getiren özgün bir şair

09

KELİMELEİN DERİNLİĞİNDE NAZAN BEKİROĞLU

Modern Türk edebiyatının güçlü
kalemlerinden biri olarak, geçmişle
bugünü zarif bir üslupla harmanlayan
ve derinlikli anlatımlarıyla dikkat
çeken bir yazar: Nazan Bekiroğlu

15

ARAP EDEBİYATININ GURBETÇİ ŞAİRİ: HALİL CİBRAN

Doğu ve batı kültürlerini harmanlayarak
yazdığı derin felsefi metinlerle dikkat
çeken şairi Halil Cibran...

17

DOĞANIN TANIKLIĞINDA BİR İNSAN DRAMI: KASABA

Nuri Bilge Ceylan'ın Kasaba filmi,
taşra yaşamının sıradan görünen
anlarında gizlenen derin insanlık
hallerini sade ve şiirsel bir dille
anlatan bir sinema başyapıtıdır.

19

KAFES 'AÇLIK SANATÇISI'

Kaan Songün, Kafka'nın "Açlık
Sanatçısı" öyküsünden ilham
alarak izleyicilere modern bir
sahneleme sunuyor.

Editörden...

Arife Salman

Geçmiş, Anlar ve Gelecek...

Zaman, hayatımızın evrensel temalarından biridir. O, evrenin derin sırlarını taşıyan bir ressam gibi fırçasının darbeleriyle hayatın tuvali üzerinde görkemli manzaralar çizer. Geçmişin gri tonlarıyla bezeli anılar, geleceğin bilinmezliği ve heyecanı buluşurken, her an bir dönüm noktası haline gelir. Gün, sabahın ilk ışıklarıyla başlar. Güneş yavaşça doğarken, her yaprak ve her ses, geçmişin belki de geleceğin anlarına bir kapı aralar. Yaşadığımız her şey gölge gibi peşimizden gelir. Her gün yeni bir sayfa açarken, hayatlarımızı şekillendiren cümleler yazarız. Zamanın akışı, hatıralarımızın bir yansıması olarak belirlendiğinde, geçmişle kurduğumuz bağ, geleceğimizin rengini belirler.

Zaman, yalnızca bir ölçü değil; aynı zamanda bir öğretmendir. Hayat, en derin anlamları barındıran bir yolculuktur ve her yolculuk, geçmişin izleriyle geleceğin belirsizliklerinde kaybolmuş ama yine de varlığını sürdüren bir benlik arayışıdır. Zamanın geçiciliği, belki de en güzel hediyedir; çünkü her son, yeni bir başlangıcın kapısını aralar. Hayat, sürekli döngü içinde geçerken, onların değerini bilmek ve yenilerini eklemek, sunulan sonlu fakat sonsuz bir fırsattır. Marcel Proust'un dediği gibi, "Zamanın geçtiğini hissettiğimiz an, aslında geçmişe özlem duymaya başladığımız andır." Bu özlem, geçmişteki sevinçlerin ve hüznün bizde bıraktığı izlerle doludur. Kimi zaman hatalarla, kimi zaman ise güzelliklerle süslü bir yolculuktur. Bu yolculukta her anın bir hikayesi vardır.

Zamanın hızla geçtiğini düşündüğümüz o anlarda bile, derin bir kavrayış ve öğrenme süreci yaşarız. İyi ya da kötü, her deneyim bize hayatın anlamını daha iyi anlama fırsatı sunar. İşte zaman, hem yaralayan hem de onaran bir dost gibi yavaşça akar. Gözlerimizde parlayan bir umut ışığıyla, zamanın peşinden sürüklenirken, her anın kıymetini bilmek gerekir. Çünkü zaman, geçmişin izlerinden gelen ve geleceğimizi örmeye çalışan ince bir ipliktir. Bu iplik, yaşadığımız her anı daha değerli kılarak, hayatımızın anlamını derinleştirir.

Zaman, yalnızca bir akış değil; aynı zamanda bir dönüşümdür. Her saniye, her dakika, bizi yeniden şekillendiren ve kimliğimizi oluşturan bir parça ekler. Zaman, onların birikimiyle kurduğumuz köprüdür. Her hatıra, gelecekteki benliğimizi inşa ederken, aynı zamanda geçmişin izlerini taşır. Yaşamımızı zenginleştiren bir rehberken, aynı anda geçmişin izleriyle dolu, geleceğinayat belirsizlikleriyle biçimlenmiş bir yolculuğun adıdır. Virginia Woolf'un da dediği gibi, "Zaman geçtikçe, kendimizi daha iyi tanırız." Zamanın bize sunduğu bu derin içgörüyle hayatı anlamlandırmak ve onların değerini bilmek, belki de en büyük mutluluğumuzdur.

Dergimizin bu sayısında; Şeb-i Arus'la başlayan zaman yolculuğumuzda bize Asaf Halet Çelebi, Halil Cibran, Nazan Bekiroğlu gibi yazarlarımız eşlik etti. Muvakkit Dergisi olarak zamana iz bırakan şahsiyetlerle zaman yolculuğuna devam edeceğiz. İyi okumalar...

Şeb-i Arus

Mevlâna'nın Aşkıyla

Sonsuzluğa Yolculuk

Mevlâna Celaleddin Rumi, yaşadığı dönemin ötesine geçen bir düşünür, bir şair, bir âşık... Onun kalemiyle dökülen her kelime, kalp ile akıl arasında bir köprü kurdu. O, sadece bir düşünür değil, aşkı ilahi bir yolculuk olarak tanımlayan, insanın kendi ruhuna ulaşmasını sağlayan bir öğretmendi.

17 Aralık... Mevlâna'nın bedenini terk ettiği o gün... Bu tarih, sadece bir ölümün değil, bir buluşmanın, bir kaynaşmanın, bir aşkın vücut bulduğu gündür. Şeb-i Arus, Mevlâna'nın "sonsuzlukla buluştuğu" anın adıdır ve her yıl, binlerce insan bu geceyi, onun öğretilerini, özlemini ve ilahi aşkı kutlamak için bir araya gelir.

AŞKIN SONU YOKTUR

"Şeb" Farsça'da gece, "Arus" ise buluşma anlamına gelir. Mevlâna, ölümü asla bir son olarak görmemiştir. O, her şeyin bir kaynağa, bir aşkın içinde birleşmeye yöneldiğine inanır. Şeb-i Arus, bir tür aşk gecesidir. Mevlâna'nın bedeni bu dünyadan ayrılmış olsa da; ruhu, Allah'la birleşmiş ve sonsuz bir aşka kavuşmuştur. Ölüm, bir yok oluş değil, bir varoluşun başka bir boyutta

kendini bulmasıdır. Mevlâna, "Ölüm, bir düğün gecesi gibidir." derken bu geceyi bir ayrılıktan çok, büyük bir birleşme olarak görür. Ve işte bu gece, her birimizin kalbine düşen bir ateşin, aşkın, ilahi birliğin simgesidir.

Duyguların en derininde, kalp atışlarının hızlandığı, içsel bir huzurun ve bir arayışın yansıdığı bir gecedir Şeb-i Arus. Bu gece, sadece bir anma değildir, Mevlâna'nın ışığının ruhumuza dokunduğu, aşkın her zerresinde bulduğumuz bir anın ta kendisidir. Bu gece, bir kayboluş değil, aslında her şeyin başladığı gündür. O yüzden, Mevlâna'nın ölüm yıldönümü, her yıl, binlerce insan için bir yeniden doğuşu simgeler.

SEMA: AŞKIN SÖZSÜZ DİLİDİR

Şeb-i Arus'un belki de en duygusal ve etkileyici anı, sema törenleridir. Sema, beden bir dansla, ruhun ise bir duala bulduğu bir ibadet biçimidir. Her dönüş, bir aşkın yansımasıdır, her adımda insanın benliğinden sıyrılıp, Allah'a doğru yöneldiği bir yolculuk vardır. Sema, bir dans değildir, bir duadır. Sema edenlerin dönerken, kalpleri, bedenleri değil, ruhları döner. Her bir dönüş, Mevlâna'nın "Gel, ne olursan ol, yine gel!" dediği çağrının bir yankısıdır. O an, insanlar arasındaki tüm sınırlar yok olur, sadece kalp ve aşk vardır. Ve sema edenlerin her dönüşünde, bir kayboluş ve bir buluş vardır. O dönüş, bir arayışın, bir özlemin, bir yeniden doğuşun ifadesidir. Sema, insanın

kendi özüne, kendi içindeki ilahi kaynağa yönelmesidir. Aşk, sadece kelimelerle anlatılamaz; o, bedende, ruhta, her hareketin içinde hissedilir. Sema edenlerin dönerken, bir an için dünyadan uzaklaştığını, aşkın ötesine geçtiğini hissedersiniz. O an, her şeyin geçici olduğunu, ama aşkın sonsuz olduğunu anlarsınız.

Şeb-i Arus, kalbinin derinliklerinde huzur arayan herkesin bir araya geldiği, insanın kendi özüne ve ilahi kaynağa en yakın olduğu andır. Şeb-i Arus, Mevlâna'nın ölümünü değil, onun aşkı ve ilahi birliği arayışının en yüce noktasına ulaşmasını kutlayan bir gecedir. O gece, ölüm bir son değil, bir başlangıçtır. Mevlâna, bedenini bırakmış olsa da ruhu, her yıl binlerce insana ilham vermeye devam eder. Onun öğretilerinin ışığında, her yıl Şeb-i Arus'da yeniden doğarız.

Şeb-i Arus, sadece Mevlâna'nın değil, hepimizin aşkına dair bir kutlamadır. Aşkın, sonsuzluğa giden yolculuk olduğunu hatırlatan bir gecedir. Bu gece, her kalbin, her ruhun, ilahi aşkın kucaklayışına bir adım daha yaklaştığı gecedir.

Mevlâna, ölüm gecesini "Şeb-i Arus" (düğün gecesini), yani dünya gurbetinden kurtuluş, vuslata erişerek ifâde eder. Ölümün, ruhun hürriyete kavuşup hakiki bir ölümsüzlük ve ikbâlâ gidiş olduğunu, şu mısraları ile ne güzel ifade eder:

"Öldüğüm gün, tabutumu götürürlerken,
bende bu dünya derdi var sanma!

Benim için ağlama, yazık, «vah, vah!» deme!
Beni toprağa verdiklerinde de «vedâ, vedâ!»
(ayrılık, ayrılık) deme!"

Mezar bir perdedir ki, onun arkasında
cennetin huzûru vardır!

Batmayı gördün değil mi?

Doğmayı da seyret!

Güneş'le Ay'a gurûbdan hiç ziyan gelir mi?

Yere hangi tohum ekildi de bitmedi?

Endişelenme!

İnsan tohumu bitmeyecek diye telaşlanma!

Toprağa konulduğumu zannetme!

Ayağımın altında yedi gök vardır."

*Mevlâna
Celaeddin Rumi,
ölümü Rabb'ine,
sevgiliye kavuşma
gecesi olarak
düşündüğü için
ölüm yıldönümü
de Şeb-i Arus yani
"Düğün Gecesi"
olarak adlandırır.*

Böyle buyuran Mevlâna'nın ruhu, hiç şüphesiz yedi kat gökleri aşarak Rabb'inde fani olmuştur.

Mevlâna diğer bir gazelinde de şöyle der:
"Ey can! Sende bu toprak perdesi ile örtülmüş gizli bir hayat vardır... Burada, gayb âleminde gizlenmiş yüzlerce Yusuf gibi güzeller mevcuttur. Bu ten sureti, yani ceset, toprağa kurban verilince, o can sûreti kalır... O ten sureti fani, can sureti ise bakidir... Bil ki ölüm, rûhun bir başka âleme doğması hâdisesinin sancısıdır. Yani bu fânî âlem için adı ölümdür, ama baki ve ebedi olan alem için adı doğumdur!.. "Hem değil mi ki, canı Allah almaktadır, bil ki ölüm, has kullar için şeker gibi tatlıdır. Kezâ ölüm, ateş bile olsa, Allâh'a halîl olana güllük gülistanlıktır; âb-ı hayattır. Ölümü korkutucu kılan, onu zorlaştıran, şu ten kafesidir. Teni bir sedef gibi kırdığın zaman, ölümün bir inciye benzediğini sen de göreceksin!.."

Cenab-ı Allah; Ali imran sûresi 185 âyet de,
"Her nefis ölümü tadacaktır." diye buyurmuştur.
Bu ayetten de anlaşılacağı gibi ölmek yok, sadece ölümü tatmak, yani hissetmek vardır. Peygamber Efendimiz de bir Hâdis-i Şeriflerinde; "Müminler ölmezler, belki bir âlemden öteki âleme göçerler." buyurmuştur. Şems-i Tebriz-i hazretleri bu ayet ve hadisleri açıklarken; "Ölme başka göçme başkadır." demiştir.

Kur'an-ı Kerim'de ölüm diye bir şey olmadığı, ölüm gibi görünen bu hâlin ardından tekrar bir diriliş olduğu hakkında bu ve buna benzer birçok ayet mevcuttur. Ölüm, çoğu zaman korku, belirsizlik ve hüznle ilişkilendirilse de, aslında bir yokoluş değil, başka bir hayatın başlangıcıdır. Doğumdan önce, hiçbirimiz mevcut değildik; ölümden sonra da yine aynı şekilde bir "hiçlik" yoktur. Her varlık, bir süreliğine de olsa yaşam yolculuğuna çıkar ve bu yolculuk sonsuz bir evrende geçici bir anı oluşturur. Ölüm, bu yolculuğun doğal bir evresidir, bir bitiş değil, bir dönüşüm anıdır.

Mesnevi

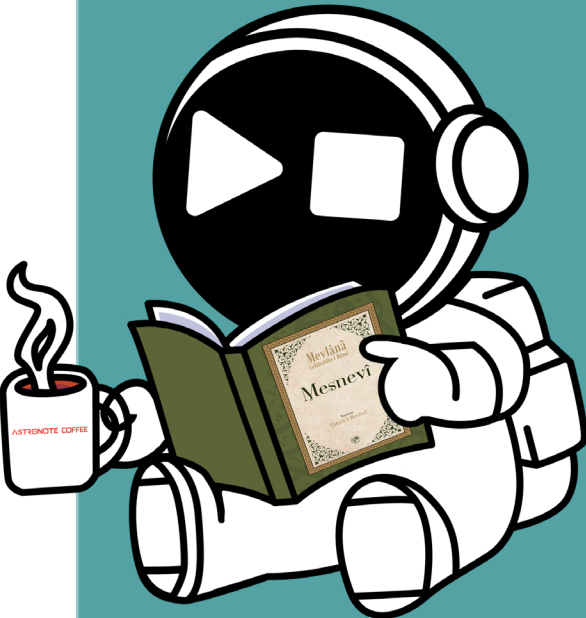
Tüm Dünyanın O'na

*Mevlâna'nın
"Bizim
Mesnevi'miz
vahdet dikkam,
birlik pazarıdır.
Tevhitten başka ne
görürsen o puttur."
Dediği mesneviyi
Konya Büyükşehir
Belediyesi Kültür
A.Ş dünya
dillerine çeviriyor.
'Mesnevi'nin
Dünya Dillerine
Çevirisi'
kapsamında
yürütülen projede
Mesnevi 26 dile
çevirildi.*

DİLEK GÜN

Mevlâna... İnsanlığın gönlüne işlenmiş bir sevda nakışı. Onun sözleri, bir pınar gibi akıyor yüreklerimize, susuz kalmış ruhlarımızı doyuruyor. "Gel, ne olursan ol, yine gel" diye seslenirken, bizi olduğumuz gibi kabul eden, yargısız ve sınırsız bir sevgiyle kucaklıyor. Hayatın telaşı içinde kaybolmuş insanlara, Mevlâna'nın öğretileri bir hatırlatma: "Dur ve dinle... Kendi içindeki o derin sesi duy. Çünkü orada tüm alemin yankısı saklıdır." O, bizi yalnızca kendimize değil, birbirimize de yaklaştırıyor. Aşkla baktığında hiçbir ayrılığın, hiçbir sınırnın olmadığını gösteriyor.

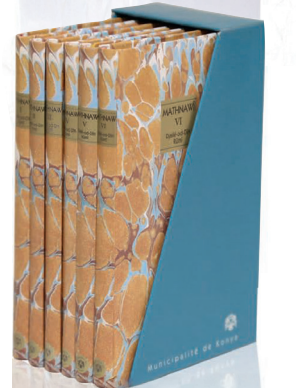
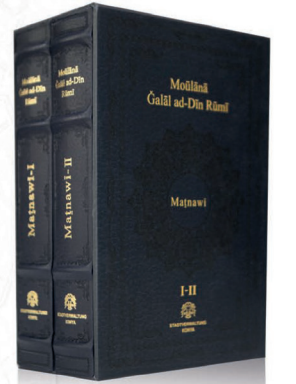
Gözlerini kapatıp Mesnevi'den bir dize okuduğunda, kalbine dokunan o sıcaklık hissi... İşte Mevlâna'nın çağrısı bu. Sevgiyle dolu bir dünya özlemi; her birimizi yeniden inşa eden bir çağrı. Mevlâna'nın her sözünde bir dua saklıdır; insanlığın barışı, birliği ve huzuru için edilen derin bir dua... Çünkü o bilir: "Aşksız hayat, kuru bir ağaca benzer; meyvesiz, gölgesiz, ruhsuz." Dünya ne kadar karışırsa karışsın, O'nun fısıldadığı aşk, hâlâ insanlığın yolunu aydınlatan bir meşale gibi yanıyor. Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş. tarafından 'Mesnevi'nin Dünya Dillerine Çevirisi' kapsamında, Prof.

Mevlâna dan öğrenecekleri var!

Dr. Derya Örs ve Prof. Dr. Hicabı Kırlangıç tarafından Mesnevi Türkçeye aktarılmıştır. Bu çalışma, son dönemde yapılan en güzel Mesnevi tercümelerinden biri olarak kabul edilmekte olup, eseri anlaşılır bir Türkçeye sunmak amaçlanmıştır. Çeviriye hiçbir yorum katılmadan, ondan hiçbir şey eksiltmeden, değerli bir emaneti bu güne taşıma gayretiyle yayıma kazandırılmıştır. Mesnevi'nin Almanca çevirisi ise Prof. Dr. Bernhard Meyer ve Kaveh Dalir Azar tarafından yapılmıştır. Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş. tarafından İspanyolca'ya aktarılan Mesnevi'nin redaksiyonunu ise Seyyid Hüseyin Nour

yapmıştır. Mevlâna'nın torunlarından Mevlâna Dergâhı'nın son postnişini ve eski milletvekili Veled Çelebi İzbudak'ın çevirisini yapmış olduğu özgün el yazmalarını Abdalbaki Gölpınarlı yayıma hazırlamıştır. İslam Edebiyatı ve Tasavvufu konusunda önde gelen akademisyenlerden biri olan Nicholson, 1925 ve 1940 yıllarında Mesnevi'yi İngilizce'ye tercüme etmiştir. Müslüman olduktan sonra 'Havva' adını alan Prof. Dr. Eva De Vitray Meyerowitch, Muhammed İkbâl sayesinde tanıdığı Hz. Mevlâna ve İkbâl'in bütün eserlerini Fransızcaya çevirmiştir. 24 Temmuz 1999'da vefat eden Meyerowitch, vasiyeti üzerine cenazesi Konya'ya getirilmiş ve Üçler Mezarlığı'nda defnedilmiştir. Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş. tarafından Arapçaya çevirisi yapılan Mesnevi ise Prof. Dr. Mahmut Sami Kanbaş tarafından gerçekleştirilmiştir. Prof. Dr. Gabriel Mandel Khan ise Mesnevi'yi ve Kur'an-ı Kerim'i İtalyancaya çevirmiştir. Chister Oxentierna tarafından İspanyolcaya aktarılan Mesnevi'nin redaksiyonunu Seyyid Hüseyin Nasr yapmıştır. Miyuki İkedâ, Haruki Mori ve Megumi Katayanki tarafından Mesnevi Japoncaya çevrilmiş; Mu Hong Yang ise Mesnevi'yi Çinceye aktarmıştır. Malezya İslami Düşünce ve Medeniyet Uluslararası Enstitüsü öğretim üyesi Prof. Dr. Sayyid Mohamed Ajmal bin Abdul Razak Al-Aidrûs tarafından Mesnevi Malayca'ya çevrilmiş; Abuzer İbrahim tarafından da Rusçaya aktarılmıştır. Ayrıca Mesnevi'nin Urduca, Türkmençe, İsveççe, Arnavutça, Tacikçe, Özbekçe, Kazakça, Felemenkçe, Yunanca, Azerice, Kürtçe, Kırgızca, Swahilice gibi toplam 26 dilde çevirisi yapılmıştır.

Mistik bir ş

Bu yüzden Orhan Veli ve arkadaşlarının kopardığı kargaşa ortamında Âsaf Hâlet Çelebi de “Genç/Yeni şairler” sınıfından kabul edilip, dönemin edebiyatçıları ve karikatüristleri tarafından alay dozu yüksek eleştiri oklarıyla karşılanmıştır. Garip şiir hareketiyle aynı dönemde şiirlerini yayınladığından; Semih Güngör, ÂsafHâlet Çelebi adlı kitabında şairi, Celal Sılay’la birlikte Garip şiirinin öncüsü saymıştır. (Güngör 1985: 18) Âsaf Hâlet’in şiiri de Garip hareketi gibi yeni ve farklı olduğu için bu şiir hareketi ile birlikte düşünülmüştür.

ÂsafHâlet’in şiiri serbest şiire yönelme, sürrealist etkiler taşıma, vezin ile kâfiyeye karşı oluş ve zaman zaman çocukluk yıllarına dönüş gibi Garip şiiriyle ortak paydaları bulunmakla birlikte pek çok bakımdan Garip şiirinden farklıdır. Garip şiiri, realiteden beslenip sosyal hayatta her an karşılaşabileceğimiz Süleyman Efendi gibi sıradan insanları humoresk(alaylı) bir tutumla anlatırken; ÂsafHâlet’in şiiri, sosyal hayattan mümkün olduğunca uzaklaşmaya çalışan mistik bir şiirdir.

Garipçiler ile ÂsafHâlet Çelebi’nin poetikası arasındaki en bariz farklardan biri de iki şiirin beslendiği kaynaklarda ortaya çıkar. Garip, İkinci Dünya Savaşı’nın bunaltıcı atmosferinde geçmişteki bütün şiir değerlerine savaş açan “modernist-avangart” bir şiir iken; ÂsafHâlet Çelebi’nin şiiri, tasavvuf, Budizm, eski medeniyetler(Mısır,Asur), Hıristiyanlık, Musevilik, masallar, efsaneler ve çocukluk anılarından beslenen, bir bütün hâlinde düşünüldüğünde geleneğin birikiminden ilham alan bir şiirdir. Bu sebeple Mehmet Kaplan, Çelebi’nin şiirini “varlığın derinliğine inen ve insanları asırlardan beri gelişen tarih ve medeniyetin içinde ele alan bir kültür

2

7 Aralık 1907’de İstanbul’da Cihangir’de doğdu. Babası eski Dahiliye Nezareti Şifre Kalemî müdürü Mehmed Said Hâlet Bey’dir. Küçük yaşta özel hocaların yanında başladığı öğrenimini Galatasaray Sultanisi’nde tamamladı. Dinî ve özellikle tasavvufî edebiyatla da yakından ilgilenen babasından Fransızca ve Farsça öğrendi. Son Üsküdar Mevlevihanesi şeyhi Ahmed Remzi Dede (Akyürek) ile yine son devrin tanınmış mûsikişinaslarından olan Rauf Yektâ Bey’den uzun yıllar mûsiki ve nota dersleri aldı. Yüksek tahsil yapmak üzere bir ara Fransa’ya gitti. Geri dönünce üç ay kadar Sanayi-i Nefise Mektebi’ne devam etti. Daha sonra Adliye Meslek Mektebi’ni bitirerek Üsküdar Asliye Ceza Mahkemesi’ne zabıt katibi oldu. Bir müddet Osmanlı Bankası ile Devlet Denizyolları İdaresi’nde çalıştı. Uzun süre İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü Kitaplığı’nda kütüphane memurluğu yaptı. 1946 seçimlerinde

İstanbul’dan bağımsız milletvekili adayı olduysa da seçimi kazanamadı. 15 Ekim 1958’de vefat eden Çelebi’nin kabri Beylerbeyi’nde Küplüce Mezarlığı’ndadır. Garip şiirinin etkili olduğu bir dönemde şiirlerini yayınlamaya başlayan ÂsafHâlet Çelebi, Cumhuriyet dönemi Türk şiirinin en özgün şairlerinden biridir. Onun şiiri; tasavvuf, Budizm, masallar, eski medeniyetlerle dinlere ait kültürel birikim ve çocukluk hatıralarından beslenen bir kültür şiiridir. Bu kültür şiirinin şekillenmesinde, şairin ilgi alanlarıyla birlikte aldığı eğitimin de katkısı olmuştur. Şair, pek çok şiirinde genelde Doğu mistisizmine, özelde ise Hint Budizm’ine göndermeler yapar. Sidharta, Ayna, Mâra, Nirvana şairin Budizm’e göndermeler yaptığı belli başlı şiirlerdir. Onun bu tarz şiirlerinden biri de Kunâla’dır. Cumhuriyet dönemi Türk şiirinin önemli isimlerinden biri olan Âsaf Hâlet Çelebi, Garip şiir hareketinin ortaya çıktığı bir dönemde edebiyat dünyasına katılmıştır.

Şair: Âsaf Hâlet Çelebi

şairi” olarak değerlendirmiştir.

Âsaf Hâlet Çelebi, giyim kuşamı, tavırları, şiir okuyuşu ve hayatı algılayışı bakımından döneminin edebî mahfilleri içerisinde garipsenmiş bir kişidir. 1940’lı yıllarda yaptıkları ve söyledikleri Orhan Veli ve arkadaşlarının gibi “garip” karşılanan Âsaf Hâlet’in şiiri de, onun özgün kişiliğinin bir yansıması olarak “farklı” ve “renkli”dir. Şüphesiz ki Âsaf Hâlet’in poetikasının şekillenmesinde aldığı eğitimin ve ilgi alanlarının payı büyüktür. O; babasından Fransızca ve Farsça öğrenmiş, son Üsküdar Mevlevîhanesi Şeyhi Ahmet Remzi Dede ve Rauf Yekta Bey’den musiki dersleri almış, Galatasaray Sultanisi’ni bitirmiş ve bir ara yüksek tahsil için Fransa’ya gitmiştir. Uzun yıllar İstanbul Üniversitesi Felsefe Kitaplığında memur olarak çalışan şair, ömrü boyunca Budizm’e, Hint kültürüne ve tasavvufa özel ilgi duymuştur. Naima, Mevlânâ, Eşrefoğlu Rumî, Molla Cami biyografileriyle Pali Metinlerine Göre Budizm adlı kitabı Çelebi’nin ilgi alanlarını göstermektedir.

Âsaf Hâlet’in İstanbul dergisinde yayınladığı Benim Gözümlle Şiir Davası (Temmuz-Aralık 1954) başlıklı yazı serisi, onun şiir dünyasını anlamamız için önemli ipuçları içerir. Bu yazı serisi bir bütün hâlinde incelendiğinde görülecektir ki Âsaf Hâlet, “saf şiir”in peşinde bir şairdir. O, “Saf şiir” adlı yazısında şiiri şu şöyle tanımlar:

“Âlim nasıl bu görünen, maddeden ibaret olduğunu sandığı kâinatın açılabilen sırlarını izâha çalışıyorsa, sanatkar da kendi zaviyesinden ideal bir kâinatın izâhını yapmak sevdasındadır. Bu ideal inşada bestekârın kullandığı iptidâi madde nota, ressamın boya, mimarın taş olduğu gibi şairin iptidâi maddesi de kelimedir. En umumî mânâda şiir bu güzelliğe varmak için kelimeleri tertip etmek sanatıdır.”

Mâra

*bilmemek bilmekten iyidir
düşünmeden yaşayalım
mâra
günü ve saatleri ne yapacaksın
senelerin bile ehemmiyeti yoktur
seni ne tanıdığım günleri
hatırlarım
ne seneleri
yalnız seni hatırlarım
ki benim gibi bir insansın*

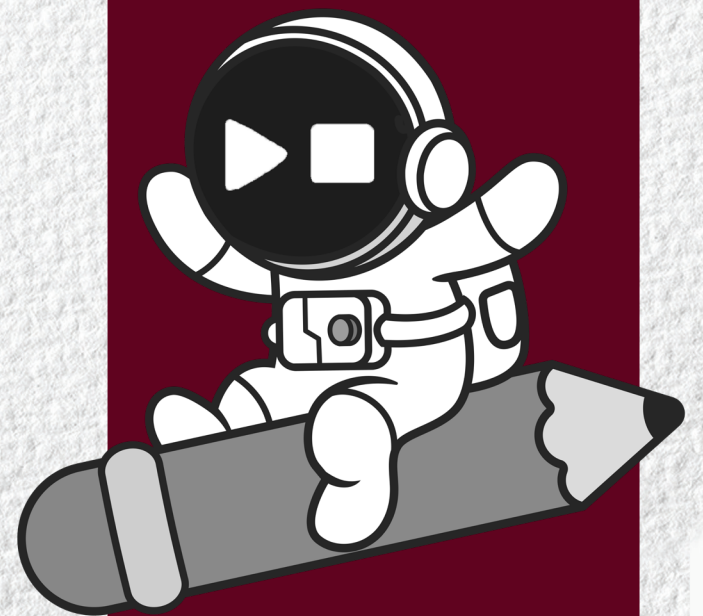
*tanımamak tanımaktan iyidir
seni bir kere tanıdıktan sonra
yaşamak acısını da tanıdım
bu acıyı beraber tadalım
mâra
başım omuzunda iken
sayıkladığıma bakma
beni istediğin yere götür
ikimiz de ne uykudayız
ne uyanık...*

*Âsaf Hâlet
Çelebi, Türk
edebiyatında*

*modern
şiirin mistik ve
doğu kültüründen
esinlenen önemli
isimlerindedir.*

*Çelebi, divan
edebiyatı, tasavvuf
ve doğu felsefesini
modern şiirle
harmanlamış ve
özgün bir üslup
geliştirmiştir.*

ESRA M. ÇETİN

Kelimelerin Derinliğinde Nazan Bekiroğlu'nun edebi yolculuğu

*Zamanın
kıvrımlarında
kaybolmuş bir
çocukluk ve derin
bir tarih bilinciyle
şekillenmiş bir
yazar: Nazan
Bekiroğlu.*

FATMA TECİRLİ

Karadeniz'in dalgalarına tanıklık eden Trabzon'un göğsünde filizlenen bu kelime ustası, edebiyatın büyülü dünyasında bir yolculuğa çıkarak, kelimeleriyle insanların ruhlarını okşayan bir derya oluşturmayı başarmıştır. Kelimeleri incelikle işleyerek hem coğrafyasının hem de duygularının izlerini taşıyan eserler sunmuş, okurlarını derin bir yolculuğa çıkarmıştır. Onun satırlarında, Karadeniz'in dalgaları gibi bazen coşkun, bazen dingin, ama daima insan ruhunun özüne hitap eden bir tını yankılanır. Babasının edebiyata olan tutkusunun mirası, genç yaşında onu derin düşüncelere ve duygusal yolculuklara itmştir. Kayıplarının gölgesinde büyüyen bir çocuk olarak, hayatının her kesitinde yer alan acı ve özlem, onun eserlerinde derin bir yankı bulmuştur. Erken yaşta kaybettiği babası, Bekiroğlu'nun anlatımında hem bir ilham kaynağı hem de varoluşsal bir sorgulamanın temel taşı haline gelmiştir. Trabzon'un tarihi ve kültürel dokusuyla iç içe büyüyen yazar, ilerleyen yıllarda akademik kariyerine yönelerek edebiyatın derinliklerinde bir keşif yolculuğuna çıkmıştır. Eserlerinde, gelenek ve moderniteyi harmanlayarak insana dair evrensel temaları irdeleyen Bekiroğlu, okuyucularını sadece hikâyesinin içine çekmekle kalmayıp, kendi içsel yolculuklarına da davet etmiştir. Bu yazıda, Nazan Bekiroğlu'nun hayatı ve eserleri etrafında dönen o büyülü dünyayı keşfedecek, onun edebiyatına duyduğu

tutkunun derinliklerine ineceğiz. Nazan Bekiroğlu, 3 Mayıs 1957 yılında Trabzon'da dünyaya gelmiştir. Edebiyatla iç içe bir ailede büyümesi, onun küçük yaşlardan itibaren yazma tutkusunu tetiklemiştir. Babasının vefatı, genç Bekiroğlu'nu derinden etkilemiş ve onun yazılarında kayıpların ağırlığını hissettiren bir duygu hali oluşturmuştur. İlk ve orta

öğrenimini Trabzon'da tamamladıktan sonra, üniversite hayatı için Erzurum'a giden Bekiroğlu, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirerek akademik kariyerine adım atmıştır.

Eğitim hayatı boyunca, hocası Orhan Okay'ın yönlendirmeleriyle yazınsal dünyasına dair derin bir anlayış geliştirmiştir. Öğrencilik döneminde halk edebiyatına ve Orta Asya estetiğine olan ilgisi, onun ilk hikâyelerinde belirgin bir biçimde kendini göstermiştir. 1985 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak göreve başladıktan sonra, Halide Edib Adivar'ın romanlarını incelediği doktora çalışmasını 1987 yılında tamamlamış ve akademik kariyerine güçlü bir temel atmıştır. 1995 yılında, şair Nigâr

Hanım üzerine yaptığı çalışma ile doçent unvanını kazanmıştır.

Nazan Bekiroğlu, edebi kariyerine 1997 yılında yayımladığı "Nun Masalları" adlı öykü kitabıyla başlamıştır. Bu eser, onun hayal gücünü ve anlatım yeteneğini gözler önüne sererken, geleneksel masal unsurlarını modern bir dille harmanlamıştır. Ardından gelen "Şair Nigâr Hanım" ve "Halide Edib Adivar" gibi inceleme kitapları, Bekiroğlu'nun edebiyat tarihi ve eleştirisine olan katkısını göstermektedir. 2000'li yıllara geldiğinde, deneme türündeki eserleri dikkat çekmiştir. "Mor Mürekkep" ve "Mavi Lâle, Yitik Lâle" gibi denemelerinde, düşünsel derinliği ve kişisel deneyimlerini okuyucuyla paylaşmış, edebiyatın sadece bir sanat değil, aynı zamanda bir yaşam biçimi

olduğunu vurgulamıştır. "İsimle Ateş Arasında" adlı romanında ise aşkın ve tutkunun karmaşık doğasını işlerken, okuyucuyu duygusal bir yolculuğa çıkarmayı başarmıştır. Bekiroğlu, ayrıca "Lâ: Sonsuzluk Hecesi" ve "Nar Ağacı" gibi eserlerinde, tarih ve birey arasındaki ilişkiyi sorgulamakta, geçmişin izlerini günümüzdeki varoluşumuza yansıtmaktadır. En son yayımlanan "Kehribar Geçidi" romanında ise, zamansal ve mekânsal yolculuklar yaparak okuyucuyu derin bir düşünce evrenine sürüklemektedir. Nazan Bekiroğlu'nun edebi kariyeri boyunca kazandığı ödüller, onun sanatına duyduğu tutkunun ve eserlerinin kalitesinin birer göstergesidir. 1987'de, "Ruh Adam Romanı Hakkında Bir Tahlil Denemesi" adlı incelemesi ile Kayseri Kültür ve Turizm Derneği'nin Nihal Atsız Konulu Yarışması'nda mansiyon ödülü almıştır. 2003 yılında, "Cümle Kapısı" adlı deneme kitabı ile Türkiye Yazarlar Birliği Deneme Ödülü'nü kazanmış; 2006'da ise "Cam Irmağı Taş Gemi" adlı hikâye kitabı ile Türkiye Yazarlar Birliği Hikâye Ödülü'nün sahibi olmuştur. En son olarak, 2023 yılında Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri'nde Edebiyat dalında ödüle layık görülmüştür. Nazan Bekiroğlu, hayatı boyunca edebiyatın her alanında derin izler bırakan, duygu ve düşünce dünyasını kelimelere dökme konusunda ustalıklı yol alan bir yazardır. Eserleri, bireysel ve toplumsal meseleleri cesurca ele alarak, okuyucularını kendi içsel sorgulamalarına yönlendirmektedir. Bekiroğlu'nun kalemi, sadece bir yazı değil, aynı zamanda bir düşünce dünyası oluşturma aracı olmuştur. Edebiyatında kayıpların acısını, aşkın güzelliğini ve insan ruhunun karmaşasını ustalıklı işlemesi, onu Türk edebiyatında önemli bir figür haline getirmiştir. Onun eserleri, derin bir düşünce dünyasında kaybolmak ve kendini yeniden bulmak isteyen her okuyucu için eşsiz bir yolculuktur.

TARİHTE BUGÜN

01

1 ARALIK 1884
YAHYA KEMAL BEYATLI DOĞDU.

4 ARALIK 1927
CUMHURİYET DÖNEMİNİN İLK
KAÇIT PARALARI TEDAVÜLE
ÇIKARILDI.

05

6 ARALIK 1883
HALİL CİBRAN, LÜBNAN
BEŞİRİ ŞEHRİNDE DOĞDU.

8 ARALIK 1942
VATAN GAZETESİ, HİTLEK
MİHVER DEVLETLERİ ALEYHİNDE
YAZILAR NEDENİYLE
KAPATILDI.

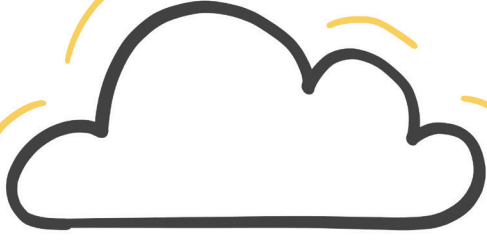
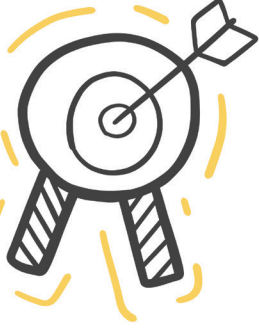

02

10 ARALIK 1901
EDEBİYAT ALANINDA
İLK NOBEL ÖDÜLÜ TEVFİK FİKRET'İN
SEVDİĞİ VE ŞİİRLERİNİ ÇEVİRDİĞİ
FRANSIZ AKADEMİSİ'NDEN
ŞAİR VE FİLOZOF
SULLY PRUDHOMME'A
VERİLDİ.

'İN
DU.

R VE
HTARI
E

18 ARALIK 1997
DÜNYA İNTERNET KONSORSİYUMU
(WORLD WIDE WEB CONSORTIUM -
W3C) HTML 4.0'I DUYURDU.

06

25 ARALIK 1908
TÜRK ŞAİR, YAZAR VE YAYINCI
YAŞAR NABİ NAVIR
BUĞÜN DOĞDU.

04

12 ARALIK 2004
FATİH AKIN'IN FİLMİ DUVARA KARŞI,
AVRUPA SİNEMA AKADEMİSİ'NCE
VERİLEN 2004 AVRUPA EN İYİ FİLM
ÖDÜLÜNÜ KAZANDI.

17 ARALIK 1273
MEVLANA CELALEDDİN-İ
RUMİ KONYA'DA ÖLDÜ.

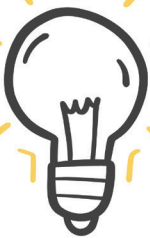
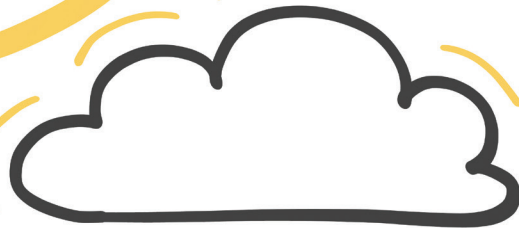

27 ARALIK 1936

İSTİKLAL MARŞI'NIN ŞAİRİ
MEHMET AKİF ERSOY, MİSİR'DAN
DÖNDÜKTEN KISA BİR SÜRE SONRA
HASTALANARAK ÖLDÜ. "ALLAH BU
MİLLETE BİR DAHA İSTİKLAL MARŞI
YAZDIRMASIN" DEMİŞTİ.

29 ARALIK 1907
ASAF HÂLET ÇELEBİ İSTANBUL'DA
DOĞDU.

03

Kadim Mirasın İzinde

Selçuklu Belediyesi kurumsal olarak pek çok kültür projesinin yürütücüsü ve destekleyicisi oldu. Bugün Selçuklu'ya ilişkin dönem dizileri reyting rekorları kırarken Selçuklu Devleti'ni içeren yayımlar başucu kitabı olmuştur. Selçuklu Belediyesi, yıllardır Türkiye Cumhuriyeti'nin önemli kültür projelerinin mimarlarından olmuştur. Selçuklu Belediyesi öncülüğünde gerçekleştiren kültür projelerinin sonucunda, tarihe ışık tutan, alanda yapılacak yeni çalışmalara kaynak oluşturacak nitelikte eserler ortaya konulmuştur.

FATMA TECİRLİ

Karahanlı Türkçesi İlk Türkçe Kur'an-ı Kerim Meali

Türk dili dendiğinde şüphesiz Karahanlılar öne çıkmaktadır. Özellikle ilk özgün eserler Karahanlılar döneminde ortaya konmuştur. Dîvânü Lugât'it Türk, Kutadgu Bilig Karahanlılar dönemi eserleridir. Bunlarla birlikte Türklerin İslamiyet'e geçişiyle Arapça Kur'an-ı Kerim Türkçeye yine bu dönemde çevrilmiştir. Ecdada derin bir saygı duruşu olan bu külliyyat Selçuklu Belediyesi'nin uzun yıllar yapmış olduğu çalışmanın somut bir göstergesidir. Karahanlılar döneminde, İslamiyet'in kabulüyle birlikte Türk kültür tarihinde önemli adımlar atılmıştır. Bu dönemin en dikkat çekici eserlerinden biri, ilk Türkçe Kur'an-ı Kerim mealidir. Türkçenin Karahanlı sahasında konuşulan ve yazılan bir lehçesi olan Karahanlı Türkçesi, bu mealin dilini oluşturur ve Türkçenin dini metinlerle bulunduğu ilk kapsamlı çalışmalardan biridir. Binli yıllardan itibaren bu topraklara

güneş gibi doğan Selçuklu Devleti'nin mirasını gelecek nesillere taşımak için yıllar süren onlarca farklı çalışma yapılmıştır. Büyük Selçuklu ve Anadolu Selçuklu devletlerinin merkezde olduğu onlarca farklı çalışmayı tek bir platformda buluşturan Selçuklu Belediyesi kültür dünyamıza ışık tutuyor. İki binli yıllardan itibaren kültür dünyamıza ışık tutan ve Selçuklu Belediyesi tarafından yürütülen kültür projeleri, tüm yönleriyle araştırmacıların, öğrencilerin ve tarih meraklılarının hizmetine sunuluyor. Malazgirt Meydan Muharebesi'yle bize bu toprakları armağan eden kahraman ecdadımızın mirası dijital dünyayla buluşuyor. Selçukluların mimari, edebî ve sosyal hayatı gibi bir çok alanda nasıl yaşadıklarını, nasıl düşündüklerini bu eşsiz eserler geleceğe taşıyor. Kadim dünyamızın hikayesini merak edenler, sadece tek bir web sitesiyle gizemli dünyaya adım atıyor. Selçuklu Belediyesi'nin kültür dünyamıza bir armağanı olan Kadim Mirasın İzinde projesine www.kadimmirasinizinde.com.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

**Yapım: Selçuklu
Belediyesi
Yapım Yılı: 2016
Himaye: Türkiye
Cumhuriyeti
Cumhurbaşkanlığı
Cilt: 8**

ASTRO SAHNE SANATLARI

Ölüm bir nefes kadar yakınken yaşama
bir düşünce olarak bağlanmanın ne demek
olduğunu en iyi tiyatro anlatır.
Gerçeklik ile hayal arasında ince bir çizgi
var mıdır? Kimliklerimiz bu gerçeklik
savaşı içinde ne kadar karmaşık olabilir?
Yönetmen: İsmail Hakkı Ceran
Yazar: Luigi Pirandello
Oyuncular: İsmail Hakkı Ceran
ve Rabia Ceran

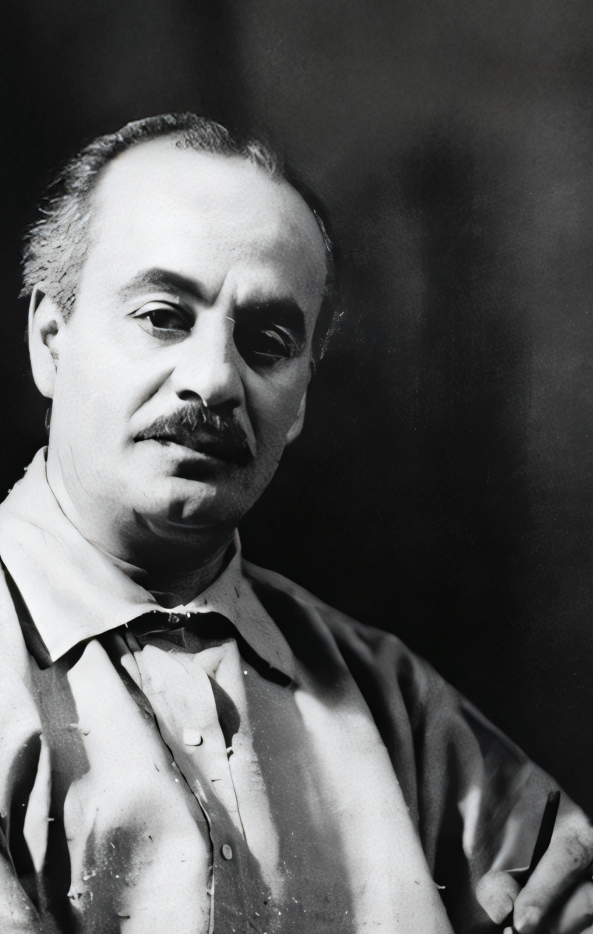
Sadece Arap dünyasının değil tüm dünya edebiyatının en tanınmış şairlerinden biri olan Halil Cibran, 6 Ocak 1883'te Lübnan'ın kuzeyindeki Bışarri kasabasında, Maruni Katolik bir ailenin oğlu olarak doğdu. Babası Halil; vergi memuru, annesi Kâmile ise ev hanımıydı. Halil Cibran'ın ardından, ailenin iki kız evladı daha dünyaya geldi: Mariana ve Sultana. Önceki evliliğinden, Kâmile'nin bir de Butros adında bir oğlu vardı. Mütevazı şartlarda yaşayan ve ekonomik sıkıntı çeken aile, baba Halil'in alkol ve kumar alışkanlığı yüzünden kısa sürede ciddi bir gerilime sürüklendi. Yıllar böyle güçlükler içinde akarken, vergi toplamada usulsüzlük ve yolsuzluk iddiasıyla Halil'in geçirdiği bir soruşturma, ailenin bütün mallarına el konulmasıyla sonuçlandı. Zaten kötü olan durumları, böylece tam bir felâkete dönüştü. Halil 12 yaşındayken, Kâmile Cibran dört çocuğunu yanına alarak, daha iyi ekonomik şartlarda yaşama umuduyla ABD'ye göç etti. Baba Cibran ise, eldeki bütün birikimi ailenin yolculuk masraflarına harcadığından, çalışmaya devam edebilmek için Lübnan'da kaldı. Genç Halil, alkol ve kumara düşkünlüğü sebebiyle, babasıyla arasındaki mesafeyi her zaman koruyacaktı. Annesi Kâmile ise, bilgisi ve şefkatiyle, Halil Cibran'ın hayatındaki ana figürlerden biri olacaktı. Ailesinin maddi sıkıntıları aşmasını fırsat bilen Halil Cibran, kendisini okuluna ve kültürel ilgilerine verdi. Küçüklüğünden beri zaten resme ve heykele yeteneği vardı. Boston'daki sanat ortamları, ona bu yeteneğini geliştirebileceği elverişli bir atmosfer sunuyordu. Okulda, yetenekleriyle zaten öğretmenlerinin dikkatini çoktan çekmişti. Çizimleri kitap kapaklarına basılmaya başlayan Cibran, Boston elitleri içinde hızla üne kavuşurken, annesi Kâmile, oğlunun eğitimini tamamlaması için Lübnan'a dönmesine karar verdi. 1898'de Halil Cibran, Lübnan'ın başkenti Beyrut'taki Fransız lisesi College La Sagesse'de eğitime başladı. Burada da

Halil Cibran: Arap Edebiyatının Gurbetçi Şairi

tıpkı Boston'da olduğu gibi, öğretmenlerinin dikkatini hızlı bir şekilde üzerine çekti. Arapçasını mükemmel hale getiren ve Fransızca'yı da iyi derecede öğrenen Cibran, özellikle resme yoğunlaştı. Bu süre içinde yaz tatillerini memleketi Bışarri'de geçiren Cibran, 1902'de aldığı bir mektupla, kız kardeşi Sultana'nın ağır şekilde hasta olduğunu öğrendi ve Boston'a döndü. 4 Nisan 1902'de Sultana Cibran'ın henüz 15 yaşında hayata gözlerini yumması, ailenin arka arkaya yaşayacağı facialar serisinin ilkiydi. En büyük kardeş Butros, Halil Lübnan'dayken bakkal dükkânını bırakıp Küba'ya yerleşmişti. Sultana'nın ölümünden sonra, ağır hasta olarak Boston'a dönen Butros, 12 Mayıs günü hayatını kaybetti. Ertesi ay, 28 Haziran'da bu defa annesi Kâmile'nin ölümüyle, Halil Cibran tarif edilemez bir sarsıntı yaşadı. Birbirini izleyen bu ölümlerin ardından, Boston'da kız kardeşi Mariana ile bir başlarına kalmışlardı. En yakınlarını yitiren Halil Cibran, ailenin o zamana kadar edindiği ufak-tefek mülkü

elden çıkararak maddî birikime dönüştürdü. Bu sırada resim çalışmalarına da devam ediyordu. Bostonlu dostlarının yardımıyla, 3 Mayıs 1904 günü ilk kişisel sergisini açtı. Açılışta, Halil Cibran, hayatı boyunca kendisini etkisi altına alacak olan kişiyle, Mary Haskell'le tanıştı. Halil Cibran'dan 10 yaş büyük olan Mary Haskell, oldukça varlıklı, eğitimli ve kadın hakları için mücadele eden bağımsız bir kadındı. Haskell, Cibran'ı İngilizce yazması için teşvik edecek, yazımındaki gramer hatalarını bizzat düzeltecek, hatta genç sanatçının zihin dünyasına aşına olabilmek adına Arapça bile öğrenecekti. Halil Cibran, 1904'ten itibaren, ABD'ye gelen Arap mültecilerin çıkardığı "Muhacir" dergisinde yazılar yazmaya başladı. Bu sırada İngilizce yazmayı da sürdürüyordu. 1905 ve 1906'da arka arkaya iki Arapça kitap yayımladı, bunları 1908'deki üçüncüsü izledi. Yazdığı yazılar ve kitaplar ses getirmeye devam ederken, Mary Haskell, Halil Cibran'a

Paris'e giderek profesyonel sanat eğitimi almasını tavsiye etti. Bütün masrafları da elbette yine kendisi karşılayacaktı.

1 Temmuz 1908'de Boston'dan ayrılarak Paris'e giden Cibran, Fransız kültürel hayatının hareketliliğinden çok etkilendi. Müzeler, sergiler ve sanat okulları, genç sanatçının başını döndürmüştü. Fakat okullardaki formel eğitim, Cibran'ın dikkatini çekmedi.

Lübnan'dan arkadaşı Joseph Howayek'le birlikte Avrupa'yı gezdi, Londra'yı ziyaret etti. Paris'e yerleşmesinden yaklaşık bir yıl sonra, 1909'un haziranında babasının ölüm haberini aldı.

31 Ekim 1910'da Boston'a dönen Halil Cibran, hamisi ve sponsoru Mary Haskell'e New York'a taşınma teklifinde bulundu. Haskell'in bunu uygun bulması üzerine, Cibran, bekâr kız kardeşi Mariana'yı Haskell'in korumasına emanet ederek New York'a taşındı. Yeni sanatsal ortam, Halil Cibran'a yepyeni ve farklı bir çalışma atmosferi sağladı.

Sonrasında kendisini dünya çapında üne kavuşturacak olan eserlerini burada kaleme almaya başladı.

Tam bu dönemde, Ortadoğu'dan gelen haberler, Osmanlı İmparatorluğu'nu dağılmaya sürükleyecek olan çatışmaların alevlendiğini gösteriyordu. Halil Cibran, 1911'de İtalyanların Libya'ya asker çıkararak Osmanlı'ya savaş açmasını heyecanla karşıladı. Bunun, hep hayalini kurduğu "Özgür Suriye" idealinin gerçekleşmesini hızlandıracağını düşünüyordu. New York'ta tanıştığı İtalyan General Giuseppe Garibaldi'yle yaptığı konuşmalar, heyecamını daha da artırdı. Üç yıl sonra, Birinci Dünya Savaşı patlak verdiğinde, Halil Cibran, Osmanlı topraklarına yönelik saldırı ve işgal girişimlerinin ateşli bir savunucusuna dönüşecekti.

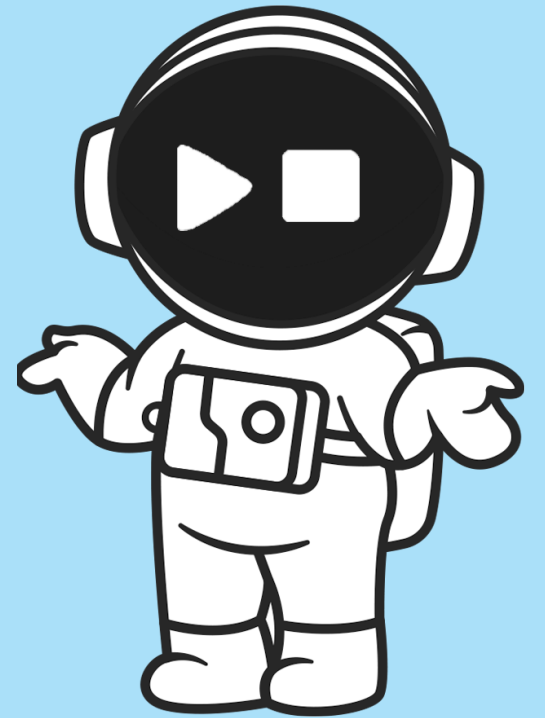
1913'te ilk İngilizce kitabı "The Madman" üzerinde çalışmaya başlayan Cibran, Mary'nin yardımıyla kitabındaki gramer hatalarını tashih etti. 1914'te yeni bir Arapça kitap yayımladı ve nihayet, onu dünya çapında üne kavuşturacak "The Prophet"'i (Türkçedeki adıyla: Ermiş) yazmak için kolları sıvadı. Kitabın tamamlanması, tam dokuz yıl sürecekti.

Yazı hayatını Mary Haskell'in cömert yardımcılarıyla sürdüren Halil Cibran'ın yolu, 1918'de bu defa sonradan bütün eserlerinin yayıncısı olacak Alfred Knopf'la kesişti. "The Madman"'i tamamladıktan sonra hiçbir yayınevine kabul ettiremeyen Cibran, taze bir yayıncı olan Knopf'a verdi. Knopf, daha önce İngilizce kitap yazmamış olan bir Arap'ın kitabını basmayı kabul ederek büyük bir risk almıştı. O sırada, hayatının en kârlı işlerinden birine imza attığını elbette bilmiyordu.

"The Madman", yayımlandıktan sonra büyük bir başarı kazandı. Halil Cibran artık Amerikan edebiyat çevrelerinin ciddiye ve dikkate aldığı bir yazardı. Sadece Arapça okuyup-yazan çevrelerin dışına çıkması, ona yeni bir dünyanın kapılarını açmıştı.

Söylediklerimin yarısı anlamsız; fakat onları söylüyorum ki, öteki yarısı ulaşabilsin size."
"Sevinciniz de, kederiniz de büyük olduğu zaman dünya küçülür." diyen ***Halil Cibran, bütün alçakgönüllüğüne rağmen büyük şair ve aykırı bir filozof olmayı sürdürmektedir.***

T. DUYGU SAÇAR

Doğanın Tanıklığında Bir İnsan Dramı

Türkiye'de şiirsel sinema diyince akla ilk gelen isimlerden biridir Nuri Bilge Ceylan. Onun sineması, büyük ölçüde Anton Çehov'un etkisi altındadır. Çehov'un hikayelerinde olduğu gibi, Ceylan'ın filmlerinde de derin psikolojik çözümler ve gündelik yaşamın izleri öne çıkar. Bu yönüyle, Ceylan'ın sineması "şiirsel sinema" olarak tanımlanır. Ceylan'ın "Kasaba" filmi de bu estetik anlayışın en belirgin örneklerinden biridir. Kasaba filmi, Ceylan'ın yarı otobiyografik bir filmidir ve 1970'lerin Anadolu'sunda geçen bir hikayeyi anlatır. Film, bir aile üç kuşağının gündelik hayatını ve geçmişe dair anılarını

ele alırken, aynı zamanda Türkiye'nin kırsal yaşantısını objektif ve duygusal bir derinlikle izleyiciye aktarır. Özellikle sessiz sokaklar, yaprak sesleri gibi ayrıntılar, izleyiciye bir şiir fısıltısı gibi yankılanır. Ceylan bu filmde, sadece kendi çocukluğunu anlatmakla kalmaz, aynı zamanda Anadolu'nun sosyal ve kültürel yapısını derinlemesine keşfeder. "Kasaba", Ceylan'ın sinematik dilinde, insan ruhunun ve doğanın iç içe geçtiği, anlatımı ve sinematografisiyle psikolojik derinlik ve toplumsal gerçekliği bir arada sunduğu önemli bir yapımdır. Nuri Bilge Ceylan, sinemasının temellerini büyük ölçüde çocukluk anılarından ve Anadolu'daki yaşam deneyimlerinden alır. "Kasaba" filmi, Ceylan'ın sinemaya bakış

açısının ilk izlerini taşıyan önemli bir yapım olarak öne çıkar. Film, bireysel yalnızlık ve toplumsal sıkışmışlık gibi evrensel temaları işlerken, aynı zamanda Ceylan'ın kişisel dünyasını ve Anadolu kasabasında geçen gençliğini izleyiciye derin bir şekilde aktarır. Filmin en dikkat çeken repliklerinden biri olan "Gençliğimin, en verimli çağında bu kasabaya kısıldım kaldım" cümlesi, kasabada sıkışmış bir gencin içsel dünyasını ve varoluşsal sancılarını dile getirir. Bu ifade, bir gencin coşkulu ve heyecanlı yıllarını kasaba gibi dar bir alanda, kısıtlanmış bir şekilde geçirmesinin bireysel bir çıkmazı nasıl şekillendirdiğini anlatır. Bu replik, yalnızca bir kişinin içsel çatışmalarını değil, aynı zamanda toplumun baskılarını ve geleneksel değerlerin bireyi nasıl etkilediğini de gözler önüne serer.

Ceylan'ın sinemasında sıkça rastlanan minimalist anlatım tarzı, siyah beyaz görüntüler ve doğanın ile mekanın dikkatle kullanımı, "Kasaba"da da kendini gösterir. Sessizlik ve çevre seslerinin, karakterlerin ruh halini derinlemesine yansıtmaya görevini üstlendiği bu film, Ceylan'ın sinemasındaki temel unsurları izleyiciye sunar. Çevresel

Hayatın derinlerinde, sessizliğin yankılandığı anlar vardır. Nuri Bilge Ceylan'ın "Kasaba" filmi gibi, hayat da bizlere içsel bir yolculuk sunar. Anadolu'nun kırsal yaşamını, geçmişe dair anıları ve bireysel yalnızlıkları gözler önüne seren bu film, aslında evrensel temaları işler. Tıpkı filmin karakterlerinin içsel dünyasındaki çatışmalar gibi, biz de kendi hayatımızda benzer duygusal fırtınalarla karşılaşırız.

Gençliğimizin en verimli çağlarını yaşarken, hayallerimizle gerçeğin arasında sıkışıp kalırız. İçimizdeki coşku ve heyecan, bazen dar bir alanda, kısıtlanmış bir şekilde geçer. Bu yalnızca bireysel bir çıkmaz değil, aynı zamanda toplumun baskıları ve geleneksel değerlerin ağırlığıdır.

etkileşimler ve görsel anlatım yoluyla, karakterlerin içsel dünyasına dair güçlü bir bağ kurulur. Görsel bir melenkoli yaratan Ceylan, sadece yönetmen yönünü ortaya koymaz, o aynı zamanda ustaca kullandığı sinematografi yönü ile görsel bir şair olarak da karşımıza çıkar.

Nuri Bilge Ceylan'ın sinemasındaki en önemli özelliklerden biri, uzun planlar ve ağır ilerleyen tempo ile izleyiciye duygusal bir bağ kurmasıdır. Ceylan, Andrei Tarkovski'den etkilendiği sinema anlayışını, sinemayı anlatım aracı olarak değil, izleyici ile duygusal bir bağ kurma amacıyla kullanır. Bu bağlamda, her bir sahne bir tablo gibi izleyiciye sunulur, doğa ve insanın birleşimiyle bir bütün olarak ele alınır. Ceylan'ın film dilinde, doğa unsurları görsel bir anlatım aracı olarak kullanılır. Doğa ile insan arasındaki ilişkiyi görsel olarak ortaya koyarak, izleyiciye hem görsel bir deneyim hem de derin bir duygusal bağ sunar. Ayrıca, Ceylan'ın fotoğrafçı kimliği, sinemadaki görsel estetik anlayışını güçlendirir. Minimalist anlatımlar, siyah-beyaz görüntüler ve çevresel seslerin kullanımı, her sahneyi anlam yüklü kılar.

"Kasaba" filmi, Ceylan'ın sinemaya bakış açısının izlerini taşıyan önemli bir yapımdır. Yavaş akan zamanı, mevsimlerin değişimini ve kuşaklar arası ilişkileri

derinlemesine işler. Çocukluk ve yetişkinlik dönemlerinin iç içe geçtiği filmde, taşra yaşamının zorlukları ve bireyin yalnızlığı izleyiciye güçlü bir şekilde aktarılır.

Filmdeki sessizlik ve az diyaloglar, bireyin iç dünyasındaki çatışmaları vurgular. Ceylan, bu sessizliği, karakterlerin kaygılarının dışa vurumu olarak kullanır.

Ceylan'ın sineması, insan ruhunun derinliklerine inme ve görsel bir şiir yaratma çabasıyla öne çıkar. Her kare, doğayla olan ilişkiyi ve insanın içsel yolculuğunu anlatan güçlü bir anlatım aracıdır.

Kasaba filmi Anadolu hikayesini anlatan bir sinema olarak karşımıza çıksada, aslında verilen mesajlar evrenseldir. Dünya'nın en uzak yerinde olsak bile insanın içindeki o sıkışıklık hiçbir zaman değişmez, aynı kalır. İnsan ve mekan değişir, duygu aynıdır. Modern hayat insana sürekli bir hayaller ve gerçeklik arasında kalmaya sürükler buda bireyler arasında gerilimin artmasına aynı zamanda varoluşsal mücadelelerin ortaya çıkmasına neden olur. Tam bu anlamda Nuri Bilge Ceylan, insanın içinde bulunan bu sıkışıklık durumu evrensel bir meseleye bağlar, bireyi doğa ile bütünleştirerek izleyiciyi içsel bir yolculuğa çıkartır. Bu yüzden Kasaba sadece bir film değil, insan ruhunun sessiz bir yansımasıdır.

DİLAN ÇETİNKAYA

*“Hiç kimsenin
hayal bile
edemeyeceği
kadar uzun süre
aç kalabilirdim.”*

SENANUR ANDAÇ

KAFES

‘Açlık Sanatçısı’

Bazı insanlar için açlık yalnızca bedensel değil, ruhsal bir açlıktır; Peki ya doymazsanız? Kafka'nın “Açlık Sanatçısı” öyküsünün kahramanı, “Hiç kimsenin hayal bile edemeyeceği kadar uzun süre aç kalabilirdim” sözüyle, hayatın karşımıza çıkardığı; düşündüren, sorgulatan ve hatta rahatsız eden bu gerçeği Kaan Songün, “Kafes” tiyatro oyunuyla Astro Sahne Sanatlarında izleyiciyle buluşturuyor. Kafes'in oyuncusu, uyarlayıcısı ve tasarımcısı Kaan Songün, Kafka'nın “Açlık Sanatçısı” öyküsünden ilham alarak izleyicilere modern bir sahneleme sunuyor. Bireyin toplumla olan çatışması, anlam arayışı ve toplumun

sanata, sanatçıya verdiği değeri eleştirerek, bu temaları günümüz insanının sosyal, psikolojik ve hatta teknolojik açlıklarıyla harmanlıyor. Sanatçının zengin bir görsellik sunduğu oyun, hem fiziksel hem de metamorfik anlamda izleyiciyi içine çekiyor. Sahnede kafes formunu alan ve oyuncunun etrafını çevreleyen mumlar yalnızca bir hapisane veya kafes değil, aynı zamanda bireyin kendisi ve çevresiyle olan derin çatışmalarını da simgeliyor. Kaan Songün'ün yorumuyla alışılmışın oldukça dışında bir yapıya sahip olan bu oyun “postdramatik tiyatro” türüyle izleyicide derin bir iz bırakıyor. Sahnenin ortasında daire şeklinde yer alan mumlar, loş bir ışıkla izleyiciyi içine çeken

bir atmosfer yaratarak seyircinin ilgisini diri tutuyor. Kaan Songün, Hand Pen müzik aletiyle adeta kendi dünyasını kurarken piyano eşliğiyle yaratmış olduğu dünyayı daha da zenginleştiriyor. Oyuncunun bedensel formu ise sanki bir hikâye anlatıcısı gibi sürekli şekil değiştirerek, izleyiciyi birbirinden farklı duyguların peşinden sürüklüyor. Ayrıca her notasında bir duygu patlaması, her sözünde bir içsel yolculuk hissettiren Kaan Songün'ün oyunda söylediği şarkılar, kendisine ait bestelerden oluşuyor. Bu eşsiz performans, üç tarafı izleyicilerle çevrili bir alanda gerçekleştirilerek oyuncunun seyirciyle olan bağı güçlendiriyor ve sahnenin bir parçasıymışsınız gibi hissettiriyor.

Bir an için gerçeklik ile kurmaca arasındaki sınırlar siliniyor, izleyiciler performansın sadece gözlemcisi değil, ruhsal bir yolculuğun sessiz yol arkadaşları oluyorlar. Oyun, mekânın ambiyansı sayesinde, seyirci ve sahne arasındaki çizgiyi ortadan kaldırıyor ve gerçeğin sınırlarından özgürlüğe uzanan bir köprü inşa ediyor.

Oyun sonunda sanatçı, oyunun özünü izleyicilere şu sözleriyle aktarıyor:

“Hala bu varlık kafesinin içinde yaşıyorken ruh kuşumuzu bir şekilde fark edelim.”

“Kafes” tiyatro oyunu, Astro Sahne Sanatları izleyicilerine varoluşlarını sorgulamaya davet eden sanat eseriyle iz bırakıyor.

YILDIZ YAĞMURU

*Düşlerin kelimelere hep yenik düşerdi
Teslim olurdu serkeş kaldırımlara bir bir
Binlerce yıllık serzenişler beklerdi satırları
Geceyi beklerdi yıldızlar sana varmak için*

*Efsaneler dökülüyor gözlerine şirden
Heybetli atlar koşuyor yemyeşil bozkırlarda
Kırılmış camlar ellerimi kesiyor
Her seslenişinde*

*Biliyorum en müstehzi bakışı bile hüznün kıyısında
Aktı akacak bir iki damla gözyaşı
Ağlasa susmayacak ağlasa haykıracak
İtilaf ediyorlar tüm düşleri karanlığa*

*Tufanın ilk hecesini sordular sen dedim
Göğsümü kapladı bin bir korku bin bir ayaz iliklerimde
Kırılmıştı filhakika bakan gözlerin
Dizlerinde yorulmuş örselenmiş kuşlar silsilesi*

*Ayrılık uzletmiş ıstıraba yakın
Varlığın bir ağaca yaslanmaktı
Akşam alacasının parlayan ışığıydın
Üzerimize yıldızlar yağardı bir bahar mevsiminde*

*Bir tren garında kavuşamayanların rüzgârıyla
Kısık sesler korusu çalıyor şaşarmış duvarlarda
Yıldız yağmuru düşüyor saçlarıma
Omzumda kuşlar dilimde umut türküsü*

BÜŞRA GÖRÇEN

ASTRO SAHNE SANATLARI

Astro Sahne
Sanatları

← Jazz Dream
Konser

10
ARALIK
20:00

← 42. Hücre (Prömiyer)
Tiyatro oyunu

12
ARALIK
20:00

← Kırmızı Başlıklı Kız
Çocuk oyunu

22
ARALIK
14:00

← Hikayeli Türküler Konseri

25
ARALIK
20:00

← Ritim Atölyesi

26
ARALIK
20:30

Kendi yazılarınızı dergimizde görmek ister misiniz? Kültür Sanat ve Edebiyat içerikli yazılarınızı iletisim@muvvakitdergisi.com adresine bekliyoruz

Takvim

Takvim

Takvim

Takvim

Takvim

Takvim

ASTRONOTE

CO -

FF -

FF -

WUSLAT YILDÖNÜMÜ
751. YIL

Funda

